

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Grafl Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Lajos Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. június 16. napján kelt 6.G.41.666/2006/12. számú ítélete ellen a felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 72.000,- (Hetvenkettőezer) Ft másodfokú költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek közötti keretszerződés alapján a felperes 2005. év 45. hetére - egyebek mellett - az MSKU-9343393 számú konténer Pátyra történő fuvarozásával bízta meg az alperest. 2005. november 8-án az alperes megbízást adott a **M.** Kft.-nek ugyanezen áru szállítására. 2005. november 9-én a Soroksári Rendőrőrsön **T. Szabó István** feljelentést tett, mivel 2005. november 8-a és 9-e között eltulajdonították azt a járműszerelvényt, amelyben a perbeli konténer volt. Előadta, hogy a rakomány az **E.** Kft. tulajdonát képezi.

2005. november 22-én az alperes kiállította a felperesnek az állásdíj és fuvardíj számláját.

2006. április 28-án az **E.** osztrák cég engedményező nyilatkozatot tett a **G.** Rt. Ausztriai Igazgatóságának címezve a 2005. november 8-án bekövetkezett 82-64-

17301/05 fuvarkárrel összefüggésben azzal, hogy a 49.810,85,-EUR kifizetésével az összes fuvarkárból eredő igénye teljes mértékben kielégítésre került. Az összeg átutalásának kedvezményezettje az E. Kft. volt. A nyilatkozat szerint minden e tárgyból eredő igény a törvénynek megfelelően átszáll a G. Rt.-re.

2006. május 17-én a felperesnél a G. Rt. Ausztriai Igazgatósága mint az E. szállítmánybiztosítója, igénnyel lépett fel a perbeli eltulajdonított áruszállítmányból eredő kár miatt. Közölte, hogy az eltulajdonított áru értéke 53.791,5 USD és emellett 3.670,79,- EUR fuvar költség is felmerült, valamint 1.278,29,- EUR vám költség, így az összes kártérítési követelése 49.810,8,- EUR. Közölte, hogy a biztosított cég igénnyel lépett fel a felperessel szemben a kár miatt, ezen igény jogosultja a biztosító társaság. Ennek alapján felszólította a felperest a 49.810,8,- EUR megfizetésére.

A felperes az elsőfokú bírósághoz 2006. november 8-án benyújtott keresetében az alperest 49,810,81,- EUR és annak késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni. Arra hivatkozott, hogy az alperesnek belföldi közúti áru fuvarozási megbízást adott, a konténer az alperes részéről átvételre került, azonban annak kiszolgáltatására nem került sor, mivel 2005. november 8-ról 9-re virradó éjszaka az őrizetlen parkolóból eltulajdonították. Keresetének jogalapjaként a Ptk. 501 §-át jelölte meg.

Előadta, hogy az ellopott áru az E. Kft. tulajdona volt. A tulajdonos kárát a biztosító megtérítette, amelyet az engedményező nyilatkozat igazolt. A biztosító regressz igényt érvényesít vele szemben, ezért az alperest mint fuvarozót teszi felelőssé a bekövetkezett kárért.

Az elsőfokú bíróság felhívására előadta, hogy nem teljesített fizetést, hanem a megbízója igényét érvényesíti, és az igényérvényesítési eljárás az osztrák anyagi jogon alapszik. Ennek alátámasztására a felperes és megbízója, az E. Kft. közötti jogviszonyra vonatkozóan csatolta a 1251768. számú 2005. október 24-én kelt számláját, amely a Yantian-Rotterdam közötti tengeri import szakaszra vonatkozik. Mivel az 1979. évi 13. tvr. (Nmjtv.) 25. § i) pontja szerint a felperes és az őt megbízó E. Kft. közötti jogviszonyra az osztrák anyagi jog az alkalmazandó, ezért a felperes igényérvényesítési eljárását az alperessel szemben az alkalmazandó jog alapján kell megítélni. Az általa csatolt dokumentumokból megállapítható, hogy az osztrák joggyakorlat néhány éve megengedi a megbízó nevében történő igényérvényesítést, mind a szállítmányozó, mind a fuvarozó részéről. Ez a gyakorlat egyébként megfelel a Ptk. 517. §-ában szabályozottnak.

A felek közötti jogviszony létrejöttére, illetve a bonyolításra vonatkozóan csatolta a 2007. március 28-án kelt felperesi kimutatást, amelyből kiderül, hogy a felperes az alperesnek hetente e-mail útján küldte meg az adott hétre vonatkozó fuvarok listáját. Csatolta a 2005. év 45. hetére adott megbízások tekintetében kiállított alperesi számlát, amely a fuvar költség kifejezést használja. Ez is azt bizonyítja, hogy az alperes mint fuvarozó szerződött a felperessel. Előadta, hogy az elveszett konténer tekintetében az alperes fuvar díjat nem számlázott, míg az egyéb, ugyanezen a módon kapott megbízások tekintetében bocsátott ki számlát. Ez is azt bizonyítja, hogy az elveszett konténerre vonatkozóan a felek fuvarozásban állapodtak meg és hogy az alperes az elvesztést elismerte.

Amennyiben az elsőfokú bíróság a felek között létrejött jogviszonyt szállítmányozási jogviszonynak minősítene, kérte az alperes mint szállítmányozó marasztalását, mivel a Ptk. 517. §-ában előírt igényérvényesítési kötelezettségének nem tett eleget.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a küldemény továbbításában mint szállítmányozó vett részt, ezért az áru eltűnéséért nem fuvarozó módjára felel. Az áru továbbításával a M.. Kft.-t bízta meg, aki a konkrét fuvarfeladatot az E. Kft.-nek adta át. Az áru ténylegesen az E. Kft. fuvarozótól tűnt el. Amennyiben az elsőfokú bíróság nem fogadná el azt az álláspontját, hogy a küldemény továbbításában szállítmányozóként vett részt, előadta, hogy a felperes a Ptk. 504. § (2) bekezdésében rögzített három napos határidőt túllépve jelentett be igényt vele szemben, ezért az "megkésett".

A Fővárosi Bíróság a 2008. június 16. napján kelt 6.G.41.666/2006/12. számú ítéletében a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 194.250,- Ft perköltséget.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy az Nmjtvr. 25. § i) pontja és a 24. §-a alapján a peres felek jogviszonyára a magyar jogot kell alkalmazni, amit a felek is megerősítettek, amikor a keresetlevélben és az ellenkérelemben egyaránt a Ptk. vonatkozó szabályaira hivatkoztak.

A felperes azt adta elő, hogy az E. Kft.-vel létrejött jogviszonyában az osztrák jog az irányadó és az így alkalmazandó osztrák jog szerint megszerezte az alperessel szembeni keresetindítási jogát. Az alperes ezzel szemben úgy nyilatkozott, hogy az sem bizonyított, hogy a felperest az E. Kft. a Magyarország területén lebonyolítandó fuvarozással megbízta volna. A felperes maga adta elő, hogy az E. Kft. kára már megtérült, ezért a felperes keresetelési joga hiányzik.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az osztrák jogot nem lehet alkalmazni. Önmagában abból, hogy a felperes más jogalannyal kötött szerződésére más jog az alkalmazandó, nem következik eleve az, hogy az e jogviszony nyomán létrejövő új jogviszony, azaz a perbeli, nem önállóan lenne elbírálható az alkalmazandó jog meghatározása szempontjából, hanem csak az előzményi jogviszony függelékeként lenne kezelendő.

A perben a felperes nem vitásan nem saját igényét érvényesítette, ezért a keresetelési jog hiánya miatt a keresetet érdemben utasította el, mivel a keresettel érvényesített jog az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperest nem illette meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatásával az alperest a keresete szerint marasztalni; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésével az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását.

Elsődlegesen előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmaz megállapítást arra vonatkozóan, hogy a felperes és az alperes között milyen jogviszony jött létre, csak a felek előadásaira hivatkozott. Változatlanul azt állította, hogy a felek között

fuvarozási jogviszony jött létre, amit igazol az alperesi számla, az általa csatolt táblázatban szereplő megbízások, valamint az az e-mail, amelyben az alperes a felperest a fuvarozás díjáról tájékoztatta.

A felek jogviszonyára az Nmjtv. 25. § i) pontja alapján a magyar jogot kell alkalmazni. Az, hogy az alperes a fuvarozást az alvállalkozója igénybevételével teljesítette, a felek közötti jogviszonyra nincs befolyással. Elsődlegesen az alperes mint fuvarozó felelősségének a megállapítását kérte.

Előadta, hogy az alperes mint szállítványozó is felel a kárért, mivel az igényérvényesítési kötelezettségét elmulasztotta; annak feltételeiről, esélyeiről, költségeiről, egyéb körülményeiről nem tájékoztatta. Másodlagosan ezért a szállítványozás szabályai alapján kérte a marasztalást.

A felperes mint szállítványozó került az áruval kapcsolatba, és bízta meg az alperest az utolsó magyar belföldi szakaszra vonatkozóan a fuvarozással. A felperes és megbízója közötti jogviszonyra vonatkozóan becsatolt számla az adott áru fuvarozásának egy szakaszára vonatkozik ugyan, mivel azonban a felperes azonosíthatóan ugyanazon árura nézve adott megbízást az alperesnek, illetve az alperes is ugyancsak azonosíthatóan erre az árura adott megbízást a saját alvállalkozójának, ez a tény már önmagában is bizonyítja, hogy a felperes az utolsó magyarországi szakaszra vonatkozóan is megbízott volt.

Sérelmezte, hogy a felperes kereshetőségi jogának elutasítása anélkül történt, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást, az azon alapuló jogviszonyokat, illetve a rájuk alkalmazandó jogot és jogszabályokat részleteiben levezette volna. A felperes és a megbízója között szállítványozási jogviszony jött létre, amelyre az osztrák jogot kell alkalmazni. A felperes és az alperes között valóban kivitelező jogügylet jött létre, ez azonban hiába része egy teljes fuvarozási láncnak, mint kivitelező ügylet önálló jogviszony, így az alkalmazandó jog szempontjából is önállóan ítélandó meg, arra a magyar jogot kell alkalmazni. A kereshetőségi joggal kapcsolatban egy másik jogi pozíciót kell vizsgálni, olyat, ami a magyar nemzetközi magánjogtól független. Ugyanerre az eredményre vezetne a személyes jog kapcsolódva is. Az alkalmazandó jogot a két jogviszony tekintetében külön kell megállapítani, az egymástól eltérhet, sőt szabályszerűen el is tér.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes perköltség fizetésére történő kötelezését kérte.

Arra hivatkozott, hogy az E. Kft. mint megbízónak követelése nem áll fenn az általa feladott áru ellopásával összefüggésben, mivel a teljes kárát részére a biztosítója megfizette, ezért a felperes a megbízó igényét már nem érvényesítheti az alperessel szemben, így a felperesnek a perbeli legitimációra vonatkozóan előadott hivatkozása nem helytálló. A felperes által becsatolt számla sem támasztja alá a felperes legitimációját, mert a tengeri import szakaszra vonatkozott, nem pedig az alperes által vállalt szállítványozás útjára.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a perbeli igény elbírálása szempontjából helyesen állapította meg a tényállást, és megalapozottan jutott arra a következtetésre a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, hogy a felperes nem rendelkezik perbeli legitimációval.

A fellebbezés kapcsán a Fővárosi Ítéltábla az alábbiakra mutat rá.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a peres felek jogviszonyára a magyar jogot kell alkalmazni, ezt a felperes a fellebbezésében sem vitatta.

A felperes a keresetösségi jogát arra alapította, hogy a megbízója igényét kívánja érvényesíteni a jelen perben, ugyanakkor az általa becsatolt okirati bizonyítékok azt igazolták, hogy a megbízója kára a biztosítójától megtérült, ezért nincs olyan kár, amit a felperesnek a jelen perben érvényesíteni kellene. Arra a felperes pedig maga sem hivatkozott, hogy neki keletkezett kára a perbeli jogügylettel kapcsolatban.

A peres felek közötti jogviszony minősítése, illetve annak hiánya a keresetösségi jog hiányában irreleváns.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján - érdemben annak helytálló indokaira tekintettel - helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell az alperesnek a másodfokú eljárás során felmerült költségét megfizetnie. A másodfokú bíróság az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg és azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Budapest, 2009. év február hó 19. napján

álinkásné dr. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsanna sk.
előadó bíró

. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírósági tisztviselő